

Arbetsmarknadsdepartementet

Promemorian Anmälningsskyldighet vid utstationering samt förtydligande avseende missbruk av visstidsanställningar enligt anställningsskyddslagen (Ds 2011:22)

Genom remiss den 30 juni 2011 (A2011/2825/ARM) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över promemorian Anmälningsskyldighet vid utstationering samt förtydligande avseende missbruk av visstidsanställningar enligt anställningsskyddslagen (Ds 2011:22). Promemorian innehåller dels förslag om att det införs en anmälningsskyldighet samt krav på kontaktperson vid utstationering av arbetstagare i utstationeringslagen (1999:768), dels förslag om ett förtydligande i lagen (1982:80) om anställningsskydd avseende missbruk av visstidsanställningar.

Förslagets förhållande till ILO-konventioner

Anmälningsskyldighet och krav på kontaktperson vid utstationering

I ILO-kommitténs yttrande (2/2009) angående genomförandet av tjänstedirektivet påpekade ILO-kommittén att förslaget om att ta bort kravet på en i Sverige bosatt föreståndare medför att en arbetstagarpart som vill förhandla kan få söka upp sin motpart i ett annat EES-land för att göra den framställan som krävs enligt lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. ILO-kommittén uppmanade regeringen att i den fortsatta beredningen säkerställa att de föreslagna ändringarna i lagen (1992:160) om utländska filialer m.m. (filiallagen) inte kommer i konflikt med Sveriges åtaganden enligt ILO-konventionerna (nr 98) om organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten och (nr 154) om främjande av kollektiva förhandlingar.

Kravet på en i Sverige bosatt föreståndare beträffande näringsverksamhet som bedrivs av svenska eller utländska medborgare (fysiska personer) bosatta inom EES, togs bort i december 2009.

ILO-kommittén yttrade sig också angående filiallagsutredningens förslag om att införa krav på anmälan och kontaktperson i filiallagen (9/2010). ILO-kommittén ansåg att dessa förslag var ett steg i rätt riktning men uppmanade också regeringen att utreda om detta var

tillräckligt för att säkerställa att Sverige inte bryter mot Sveriges åtaganden enligt ILO-konventionerna (nr 98) och (nr 154).

I promemorian föreslås att det i utstationeringslagen införs regler om att en arbetsgivare som utstationerar arbetstagare till Sverige i mer än fem dagar ska göra en anmälan om detta till Arbetsmiljöverket. Arbetsgivaren ska också utse en kontaktperson i Sverige som är behörig att ta emot delgivningar och som ska kunna tillhandhålla sådana handlingar som visar att kraven i Utstationeringslagen är uppfyllda.

I promemorian konstateras att det i dagsläget inte finns något krav på anmälan eller kontaktperson för arbetsgivare som utstationerar arbetstagare till Sverige. Det krav som föreslås har enligt promemorian ett större tillämpningsområde än det tidigare kravet på bosatt föreståndare eftersom förslaget gäller alla arbetsgivare som utstationerar arbetstagare till Sverige och inte bara fysiska personer som bedriver näringsverksamhet. Slutsatsen i promemorian är att de krav som nu föreslås som helhet innebär en förbättring vad avser arbetstagarorganisationernas möjligheter att komma i kontakt och förhandla med utstationerande arbetsgivare. I promemorian görs också bedömningen att dessa förslag går så långt som EU-rätten tillåter och att de inte strider mot ILO-konventionerna (nr 98) och (nr 154).

ILO-kommittén delar bedömningen att förslagen innebär en förbättring jämfört med i dag vad avser möjligheterna för arbetstagarorganisationer att kunna förhandla kollektivavtal med utländska företag som utstationerar arbetstagare i Sverige. En arbetstagarpart som vill förhandla behöver inte längre riskera att få söka upp sin motpart i ett annat EES-land för att göra en förhandlingsframställan utan kan delge kontaktpersonen en sådan framställan. ILO-kommittén anser att man genom förslagen avseende kontaktperson och anmälningskyldighet underlättar för arbetstagarorganisationerna att komma i kontakt med utländska arbetsgivare för att förhandla kollektivavtal. ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen är förenliga med kraven i konvention (nr 98) eller (154).

Förtydligande avseende missbruk av visstidsanställningar

Ett förtydligande föreslås i lagen (1982:80) om anställningsskydd för att klargöra det rättsläge som följer av rådets direktiv (99/70/EG) om ramavtalet om visstidsarbete, undertecknat av EFS, UNICE och CEEP när det gäller kravet att förhindra missbruk av på varandra följande visstidsanställningar. Enligt förslaget kan arbetstagaren begära domstols förklaring om att en tidsbegränsad anställning ska gälla tills vidare om visstidsanställningar enligt anställningsskyddslagen kombineras på ett sätt som utgör missbruk från arbetsgivarens sida. De ändringar som föreslås görs i syfte att förtydliga gällande rätt. I promemorian görs bedömningen att ingen av de ILO-konventioner som Sverige har ratificerat berörs av förslaget. ILO-kommittén delar den bedömningen.

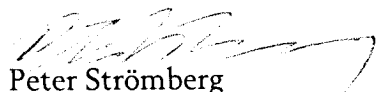
ILO-kommitténs slutsats

När det gäller förslagen om anmälningsskyldighet och kontaktperson välkomnar ILO-kommittén att det i promemorian görs en genomgång och analys av förslagen i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

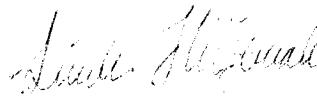
ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen i promemorian inte står i strid med Sveriges åtaganden enligt någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

I handläggningen av detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Hult, Kovar, Beckman, Nygren och Thapper samt ersättarna Eriksson och Jonsson. Närvarande har varit ersättarna Skäringer och Grahl, adjungerade Daleng samt sekreteraren Hågbäck och undertecknad sekreterare.

Arbetsstagarledamöterna har reserverat sig mot beslutet.
Reservationen bifogas.

Peter Strömberg

Linda Hiljemark

Reservation från arbetstagarledamöterna som deltog på kommitténs sammanträde 2011-10-19,
Keth Thapper, Ellen Nygren, Anders Jonsson och Hans-Dieter Grahl.

RE Promemorian Anmälningsskyldighet vid utstationering samt förtydligande avseende missbruk av visstidsanställningar (Ds 2011:22).

Vi ville ändra följande i förslaget till yttrande:

Att meningen ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen är förenliga med kraven i konvention (nr 98) eller (154) sist i fjärde stycket på andra sidan stryks och ersätts med: ILO-kommittén gör dock bedömningen att en regel som den föreslagna, där den kontaktperson som arbetsgivaren ska utse endast behöver vara behörig att ta emot delgivning och tillhandahålla handlingar men saknar rättskapacitet, inte är tillräcklig för att uppfylla det krav på främjande av kollektiva förhandlingar som finns i konventionerna nr 98 (Art 4) och nr 154 (Art 5), en skyldighet som upprepade gånger har bekräftats av ILO:s föreningsrättskommitté (se Digest 2006 para 880). Att kontaktpersonen saknar rättskapacitet och därför inte själv kan förhandla med den fackliga organisationen innebär att det kan komma att ta lång tid innan till exempel en förhandlingsframställan besvaras. Denna tidsutdräkt kan i vissa fall, t ex vid kortare utstationeringar, äventyra möjligheten till meningsfulla förhandlingar och därmed det skydd som Utstationeringsdirektivet förutsätter ska ske genom kollektivavtal.

Att andra stycket i ILO-kommitténs slutsats stryks och ersätts med:
ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen i promemorian i den del som gäller missbruk av visstidsanställningar inte står i strid med Sveriges åtaganden enligt någon ILO-konvention som ratificerats av Sverige. Vad gäller promemorians förslag om kontaktperson och anmälningsskyldighet gör ILO-kommittén bedömningen att den inte är tillräcklig utsträckning främjar kollektiva förhandlingar.

Många hälsningar/

gm/

Keth Thapper

Internationella enheten/International Department

Landsorganisationen i Sverige

LO-Sweden

Mobil: 070-3152575

Cellular: +46703152575